

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC450

Zaaknummer Klachtencommissie 2013T984

datum uitspraak 19/09/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. C. Heerkens Thijssen, advocaat te Amsterdam,

te voldoen door:

De Stichting Beheer en Toezicht als beheerder van het Coulacefonds voor schadevergoeding aan slachtoffers van seksueel misbruik in het [internaat], voorheen behorende tot de Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen Brüder des heiligen Franziskus, hierna te noemen: Coulacefonds.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door twee personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 3 januari 2014, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 30 augustus 2013 met zaaknummer 2013T984, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard.

1.2 Krachtens artikel 2 van de Compensatieregeling is deze regeling van toepassing op een R.-K. instelling in Nederland. De Congregatie van de Broeders Franciscanen (de Nederlandse

provincie van de Ordensgemeenschap der Armen-Brüder des heiligen Franziskus) is niet meer in Nederland actief.

1.3 Teneinde ook de slachtoffers van het seksueel misbruik binnen het toenmalige [internaat] te [plaats], ressorterend onder de hiervoor genoemde Ordensgemeenschap, voor compensatie in aanmerking te laten komen, is inmiddels een Coulacefonds opgericht, waarvan het beheer berust bij de Stichting Beheer en Toezicht inzake seksueel misbruik in de R.K-Kerk in Nederland. Deze stichting heeft zich wat betreft het hiervoor bedoelde misbruik aangesloten bij de R.-K. kerk Nederland.

1.4 Bij brief van 7 april 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft hierop geantwoord bij brief van 26 mei 2014, opgesteld door mr. Heerkens Thijssen.

1.5 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook het Coulacefonds heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Verzoeker heeft afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier, waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende, jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik.

Verzoeker heeft van [jaartal] tot [jaartal] op het [internaat] te [plaats] verbleven. Aannemelijk is geworden dat hij zowel door wijlen [burgelijke naam] (hierna: broeder [naam 1]) als door wijlen [naam 2] [achternaam] (hierna: broeder [naam 2]) seksueel is misbruikt. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik dertien jaar oud.

2.1 Misbruik door broeder [naam 1]

Verzoeker is in het eerste of tweede jaar na een vechtpartij op de ziekenzaal terechtgekomen, alwaar zijn wonden werden verzorgd. Daarna echter, is verzoeker door broeder [naam 1] met een lap met ethergeur half verdoofd, waarna broeder [naam 1] verzoeker heeft verkracht. Ook in de periode daarna is verzoeker bij verblijf op de ziekenzaal op dezelfde wijze verdoofd met de lap met ether, waarna verkrachting plaatsvond. Al met al is aannemelijk geworden dat verzoeker gedurende meerdere jaren meerdere malen door broeder [naam 1] is verkracht na bedwelming door de lap met ether.

2.2 Misbruik door broeder [naam 2]

Broeder [naam 2] was surveillant en heeft verzoeker in het tweede jaar op het internaat seksueel misbruikt. Verzoeker had in die periode last van heimwee, maar broeder [naam 2] leek troost te kunnen bieden aan verzoeker. Hetgeen begon met een aai over zijn hoofd en kietelen, ontaardde in seksueel misbruik. Verzoeker moest op de blote benen van broeder [naam 2] gaan zitten, waarna verzoeker via zijn broekspijp door broeder [naam 2] werd betast aan zijn geslacht. Als hij tegenstribbelde kreeg hij een stomp of klap. Als hij begon te huilen, werd hij getroost, waarna de betasting aan zijn blote kruis alsnog plaats vond. Meestal duurde dit zo'n tien minuten. Enerzijds bood broeder [naam 2] verzoeker veiligheid en geborgenheid, maar anderzijds werd verzoeker misbruikt en zo werd iedere vorm van zekerheid voor

verzoeker teniet gedaan. Al met al is verzoeker meerdere malen, althans vijf malen, aldus aan zijn intieme delen betast.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 algemeen

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk advies van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klachten van verzoeker tegen broeder [naam 1] en broeder [naam 2], waarin de klachten tegen beide broeders gegrond zijn verklaard.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag is sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 categorie-indeling n.a.v. het misbruik broeder [naam 1]

Gelet op het door broeder [naam 1] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat het seksueel misbruik de aanvraag voor een financiële compensatie vanwege het misbruik verricht door broeder [naam 1] ingedeeld dient te worden in categorie 4, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling.

Voor wat betreft de categorie-indeling van het seksueel misbruik merkt de Compensatiecommissie in zijn algemeenheid het volgende op.

Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient -aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. De onderhavige seksuele handelingen waarbij sprake is van anale verkrachting vallen daar vanzelfsprekend ook onder.

3.4 categorie-indeling n.a.v. het misbruik broeder [naam 2]

Gelet op het jegens verzoeker door broeder [naam 2] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat het door broeder [naam 2] verrichte seksueel misbruik ingedeeld dient te worden in categorie 3, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling.

3.5 conclusie categorie-indeling

Voorgaande brengt met zich dat de Compensatiecommissie oordeelt dat bij het door broeder [naam 1] en broeder [naam 2] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, gezamenlijk beschouwd sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van dertien jaar.
- Het misbruik heeft zich uitgestrekt over een periode van meerdere jaren.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen en verkrachting van verzoeker.
- Het misbruik heeft meerdere malen plaatsgevonden.
- Het misbruik gepleegd door broeder [naam 1] werd voorafgegaan door het (met het oog op het misbruik) opzettelijk bedwelmen van verzoeker door broeder [naam 1] met een in ether gedrenkte lap.
- Er was sprake van misbruik dat door twee personen jegens verzoeker is gepleegd.

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Heerkens Thijssen bij brief van 26 mei 2014 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker heeft destijds noch met zijn ouders noch met medeleerlingen over het seksueel misbruik kunnen spreken. Het jarenlang noodzakelijkerwijs moeten verdringen van zijn misbruikervaring heeft geleid tot eenzaamheid, machteloosheid, schaamte, depressiviteit en ook in vluchtgedrag en vertroebeling van zijn identiteit. De psychische gevolgen hebben ertoe geleid dat verzoeker patronen heeft ontwikkeld om de traumata uit het verleden te verdringen, met alle gevolgen van dien. Hij is wars van autoriteit en opereert solistisch. Dit alles heeft zijn weerslag gehad op zowel zijn opleiding als zijn carrière.

Zo is het verzoeker niet gelukt om na het behalen van zijn Mavodiploma, de Havo en vervolgoopleidingen succesvol af te ronden. Steeds heeft hij vervolgoopleidingen voortijdig gestaakt.

Over zijn inkomen stelt verzoeker het volgende. Verzoeker voorziet als zelfstandig ondernemer in zijn levensonderhoud, maar door diverse periodes van depressie ten gevolge (herbelevingen) van het seksueel misbruik, heeft hij minder inkomsten genoten dan hij gehad

zou hebben indien hij niet zou zijn misbruikt. Zijn alcohol- en nicotinegebruik is door herbelevingen van het seksueel misbruik verergerd.

Verzoeker maakt derhalve aanspraak op een indeling in categorie 5 en een door de Compensatiecommissie te adviseren compensatiebedrag.

Standpunt Coulancefonds

4.3 Gelet op het overwogene onder 1.2 is er geen inhoudelijk verweer van de zijde van de voormalige Congregatie in [plaats].

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Wel dient ook in het geval van uitzonderlijk misbruik de gestelde vermogensschade in enige mate te zijn onderbouwd. Op basis van de namens verzoeker overgelegde stukken concludeert de Compensatiecommissie dat verzoeker genoegzaam heeft aangetoond dat door hem substantiële vermogensschade is geleden als gevolg van het tegen hem gepleegde seksueel misbruik.

4.5 Verzoeker heeft gesteld na de Mavo de Havo niet te hebben afgerond. Ook daarna gestarte opleidingen op Hbo- en academisch niveau heeft verzoeker voortijdig gestaakt. Op basis van de zich in het dossier bevindende stukken, waaronder een uitvoerige beschrijving van verzoekers levensloop, acht de Compensatiecommissie het niet voldoende aannemelijk dat het seksueel misbruik een relevante factor is geweest voor het niet zonder hapering verlopen van verzoekers school- en studiercarrière.

4.6 Wat betreft het werkzame leven van verzoeker is uit de inschrijving bij de Kamer van Koophandel af te leiden dat verzoeker reeds vanaf [jaartal] een eenmanszaak drijft. Uit het eigen relaas van verzoeker blijkt dat hij dit werk vrij goed heeft kunnen doen, totdat hij in [jaartal] een bezoek had gebracht aan het [internaat] in [plaats]. Daarna zijn er problemen ontstaan met concentratie en herbelevingen. Ook is er toen een periode geweest waarin verzoeker kennelijk meer alcohol is gaan drinken. Dat heeft ertoe geleid dat hij in [jaartal] opgebrand raakte en tot [jaartal] niet heeft gewerkt. Daarna heeft verzoeker zijn werkzame leven weer op kunnen pakken.

In [jaartal] is verzoeker na alle publiciteit rondom het seksueel misbruik in de R.-K. kerk opnieuw gedurende een periode arbeidsongeschikt geweest met -naar verzoeker stelt en de Compensatiecommissie aannemelijk acht- vermogensschade tot gevolg. De emoties van verzoeker liepen in die tijd hoog op en hij leed aan herbelevingen van het seksueel misbruik.

4.7 Nu verzoeker de gestelde periode van arbeidsongeschiktheid en inkomensachteruitgang in de jaren van [jaartal] tot [jaartal] niet, althans niet in voldoende mate, nader heeft onderbouwd, kan de Compensatiecommissie -gelet op hetgeen is overwogen onder 4.4- over deze periode niet komen tot een advisering om vermogensschade voor die periode voor vergoeding in aanmerking te laten komen.

Dit is anders voor de inkomensachteruitgang vanaf [jaartal], aangezien uit de overgelegde informatie van de [verslavingskliniek] blijkt dat verzoeker in juli [jaartal] opgenomen is geweest in verband met zijn middelenafhankelijkheid. Tevens blijkt uit de [verslavingskliniek]-informatie een causaal verband tussen enerzijds de verergering van zijn psychische problematiek (een post traumatisch stress syndroom en zijn middelenverslaving) en anderzijds zijn internaatsverleden, waaronder, zo begrijpt de Compensatiecommissie, het onderhavige seksueel misbruik moet worden verstaan.

Het is op basis van deze [verslavingskliniek]-informatie voldoende aannemelijk dat het seksueel misbruik een relevante factor is geweest bij het verergeren van verzoekers psychische klachten en zijn verslaving. De aard van het onderhavige seksueel misbruik, de opname in juli [jaartal] en het verband dat in de overgelegde informatie wordt gelegd tussen overdadig alcoholgebruik en de herbeleving van het seksueel misbruik en het feit dat gerapporteerd wordt dat verzoeker al 1,5 jaar problemen heeft, brengen de Compensatiecommissie tot het oordeel dat aannemelijk is dat verzoeker na [jaartal] inkomsten heeft gederfd als gevolg van het seksueel misbruik. Het is gelet op deze feiten en omstandigheden aannemelijk dat verzoekers psychiatrische problemen voortkomend uit het seksueel misbruik in deze periode een negatieve invloed hebben gehad op zijn vermogen inkomen als zelfstandige te verwerven. Daarbij komt dat uit de overgelegde stukken geen andere oorzaak blijkt voor het disfunctioneren in de periode na [jaartal]. Thans is verzoeker naar eigen zeggen aan het werk, waardoor de Compensatiecommissie bij gebreke van andersluidende bewijsstukken ervan uit gaat dat op dit moment geen sprake is van verlies aan verdienvermogen.

Aangezien op basis van de overgelegde stukken geen volledig beeld kan worden verkregen van de geleden vermogensschade in de periode rond [jaartal], zal de Compensatiecommissie de geleden vermogensschade schattenderwijs vaststellen.

4.8 Uiteraard heeft verzoeker voor het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan en dat als 'uitzonderlijk misbruik' heeft te gelden naast een vergoeding voor geleden materiële schade, daarnaast ook recht op een aanzienlijke vergoeding voor geleden immateriële schade, gelet op het leed waarmee hij in de loop van zijn leven dientengevolge geconfronteerd is geweest.

4.9 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van € 75.000,- voor materiële en immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.10 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van € 1.528,56 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor het Coulacefonds en is noch voor verzoeker, noch voor het Coulacefonds vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert het Coulangefonds binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van € 75.000,- te betalen aan verzoeker, alsmede
- een bedrag van € 1.528,56 te betalen aan de advocaat van verzoeker.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 19/09/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter